

Urząd Regulacji Energetyki

<http://www.ure.gov.pl/pl/konsumenci/faq-czesto-zadawane-py/energia-elektryczna/3861,Co-to-jest-nielegalny-pobor-i-co-mozna-zrobic-w-przypadku-ujawnienia-nielegalneg.html>
2019-11-12, 05:35

Co to jest nielegalny pobór i co można zrobić w przypadku ujawnienia nielegalnego poboru energii elektrycznej?

Co robić?

I. Podczas kontroli:

1. poproś kontrolerów o okazanie legitymacji służbowych oraz upoważnienia do kontroli,
2. asystuj podczas przeprowadzanej kontroli,
3. przed podpisaniem uważnie przeczytaj Protokół Kontroli,
4. możesz **odmówić podpisania Protokołu Kontroli** i od razu zgłosić do niego zastrzeżenia lub zgłosić **zastrzeżenia** w terminie w nim wskazanym, np. w ciągu 7 dni. Informację o przysługujących odbiorcy uprawnieniach znajdziesz na druku Protokołu Kontroli.

II. Jeżeli uważasz, że nie miał miejsca nielegalny pobór - to:

1. Przede wszystkim daj szansę przedsiębiorstwu energetycznemu załatwić Twoją sprawę i tam egzekwuj swoje prawa.
2. Jeżeli instalacje znajdowały się poza mieszkaniami, w częściach wspólnych budynków wielolokalowych - zwróć się do właściciela budynku (dzierżawcy, zarządcy) celem wyjaśnienia sprawy. Do tych osób/organów należy zatem kierować ewentualne roszczenia z tytułu poniesionych kosztów, jakie trzeba będzie ponieść w wyniku oskarżenia o nielegalny pobór energii¹⁾.

III. Masz prawo do zlecenia **dodatkowej ekspertyzy badanego uprzednio licznika** (w ciągu 30 dni od dnia otrzymania wyniku badania laboratoryjnego) lecz należy liczyć się z tym, że już na własny koszt. Przedsiębiorstwo energetyczne umożliwia przeprowadzenie takiej ekspertyzy.

IV. Jeżeli nie udało osiągnąć się porozumienia z przedsiębiorstwem energetycznym - sprawę może rozstrzygnąć jedynie **sąd powszechny**.

V. Jeżeli skutkiem nie uiszczenia opłaty z tytułu nielegalnego poboru energii jest wstrzymanie dostaw energii, to należy sprawę zgłosić do Prezesa URE. Sprawa taka zostanie rozpatrzona, w trybie art. 8 ust. 1 ustawy - **Prawo energetyczne**, na wniosek

strony. Wniosek należy złożyć we właściwym miejscowo [oddziale terenowym URE](#).

Stan prawny

I. Na wstępie należy wyjaśnić, że rozstrzyganie sporów związanych z nielegalnym poborem, nie należy do kompetencji Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki lecz do właściwości sądów powszechnych. Prezes Urzędu Regulacji Energetyki nie ma prawnych możliwości rozstrzygania sporów dotyczących kwalifikacji, czy pobór jest nielegalny, czy też nie, ani też do weryfikacji wysokości naliczonej opłaty za nielegalny pobór ciepła.

II. Za nielegalne pobieranie energii (art. 3 pkt 18 ustawy - *Prawo energetyczne*) należy uznać pobieranie energii:

1. bez zawarcia umowy,
2. z całkowitym albo częściowym pominięciem układu pomiarowo - rozliczeniowego, lub
3. poprzez ingerencję w ten układ mającą wpływ na zafałszowanie pomiarów dokonywanych przez układ pomiarowo - rozliczeniowy.

III. Zgodnie z art. 278 § 1 i § 5 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - *Kodeks Karny* (Dz. U z 1997 r., Nr 88, poz. 553, ze zm.), kradzież energii traktowana jest jako przestępstwo przeciwko mieniu, które zagrożone jest karą pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5. W wypadku mniejszej wagi, sprawca podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku (art. 278 § 3 KK).

IV. Zasadnicze znaczenie dla ustalenia, kto ponosi odpowiedzialność za zabezpieczenie licznika energii, powinna mieć zawarta z przedsiębiorstwem energetycznym umowa. Odbiorcy, którzy zawarli umowę o przyłączenie do sieci, ponoszą odpowiedzialność za zabezpieczenie układu pomiarowo - rozliczeniowego na takich zasadach, jak to zostało wskazane w umowie.

Odbiorca odpowiada za stan techniczny i zabezpieczenie instalacji należącej do niego. Granica odpowiedzialności pomiędzy odbiorcą a przedsiębiorstwem energetycznym powinna być określona w wiążącej strony umowie.

Należy także zauważyć, że na podstawie §16 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z 16 sierpnia 1999 r. w sprawie warunków technicznych użytkowania budynków mieszkalnych (Dz. U. z 1999 r., Nr 74, poz. 836, ze zm.) w czasie użytkowania instalacji i urządzeń w lokalach należy zapewnić ich ochronę przed uszkodzeniem. Natomiast na podstawie § 18 ust. 2 pkt 4 i 5 tego rozporządzenia w czasie użytkowania instalacji elektrycznej w lokalu użytkownik lokalu powinien utrzymywać właściwy stan techniczny instalacji i urządzeń elektrycznych w lokalu oraz utrzymywać właściwe warunki użytkowania urządzeń do pomiaru zużycia energii elektrycznej a także niezwłocznie informować dostawcę energii elektrycznej o ich uszkodzeniu.

V. Przedsiębiorstwo energetyczne może wstrzymać dostarczanie energii elektrycznej, jeśli w wyniku przeprowadzonej kontroli układu pomiarowego, dotrzymania zawartej umowy i prawidłowości rozliczeń, zostało stwierdzone, że nastąpił nielegalny pobór (art. 6 ust. 3 ustawy - *Prawo energetyczne*).

Przedsiębiorstwo energetyczne jest obowiązane do bezzwłocznego wznowienia dostarczania energii, jeżeli ustanie przyczyna uzasadniająca wstrzymanie jego dostarczania (art.6 ust.3b ustawy - *Prawo energetyczne*).

VI. W przypadku pobierania energii niezgodnie z warunkami określonymi w umowie, a zatem także w przypadku nielegalnego poboru, przedsiębiorstwo energetyczne może obciążyć odbiorcę opłatami.

Sposób, w jaki przedsiębiorstwo oblicza opłatę, wskazany jest w § 44 rozporządzenia [Ministra Gospodarki z dnia 18 sierpnia 2011 r. w sprawie szczegółowych zasad kształtowania i kalkulacji taryf oraz rozliczeń w obrocie energią elektryczną \(Dz. U. z 2011 r., nr 189, poz. 1126\)](#).

1. Jeżeli energia jest pobierana bez zawarcia umowy sprzedaży albo umowy o świadczeniu usług przesyłania lub dystrybucji energii elektrycznej, albo umowy kompleksowej - to przedsiębiorstwo energetyczne może obciążyć podmiot nielegalnie pobierający energię opłatami w wysokości pięciokrotności stawek opłat określonych w taryfie dla jednostrefowej grupy taryfowej oraz pięciokrotności cen energii elektrycznej, przyjmując ilości energii elektrycznej uwzględniające rzeczywistą możliwość pobierania energii przez dany podmiot wynikające z mocy i rodzaju zainstalowanych odbiorników
2. Jeżeli energia elektryczna pobierana jest natomiast z całkowitym lub częściowym pominięciem układu pomiarowo - rozliczeniowego lub poprzez ingerencje w ten układ mającą wpływ na zafałszowanie pomiarów dokonywanych przez układ pomiarowo - rozliczeniowy - to sposób obliczenia opłaty uzależniony jest od tego, czy można ustalić ilości nielegalnie pobranej energii czy też nie. I tak:
  - a. W przypadku udowodnionego okresu nielegalnego pobierania energii elektrycznej można obciążyć odbiorcę opłatami w wysokości dwukrotności stawek opłat określonych w obowiązującej taryfie przedsiębiorstwa energetycznego, dla grupy taryfowej, do której jest zakwalifikowany odbiorca, oraz dwukrotności średniej ceny sprzedaży energii elektrycznej na rynku konkurencyjnym, przyjmując wielkości mocy umownej i zużycia tej energii, jakie wystąpiły w analogicznym okresie przed powstaniem nielegalnego pobierania energii lub po jego ustaniu. Opłaty nalicza się dla każdego miesiąca w którym nastąpiło nielegalne pobieranie energii elektrycznej.
  - b. W przypadku, gdy nie można ustalić ilości nielegalnie pobranej energii elektrycznej, opłatę tę ustala się w wysokości dwukrotności stawek opłat określonych w obowiązującej taryfie przedsiębiorstwa energetycznego, dla grupy taryfowej, do której jest zakwalifikowany odbiorca, oraz dwukrotności średniej ceny sprzedaży energii elektrycznej na rynku konkurencyjnym, przyjmując ilości energii elektrycznej uwzględniające rzeczywistą możliwość

pobierania energii przez danego odbiorcę wynikające z mocy i rodzaju zainstalowanych odbiorników.

Ilości energii elektrycznej, o których mowa w pkt a) i b), nie mogą być większe niż określone w taryfach ryczałtowe ilości zużycia energii. Oznacza to, że ilości określone w taryfie są wielkościami maksymalnymi i przedsiębiorstwo energetyczne może zastosować ilości mniejsze, uwzględniając rzeczywiste możliwości poboru.

Stawki opłat i ceny, a także warunki ich stosowania określone są w taryfach przedsiębiorstw energetycznych. Taryfy są publikowane i powinny być dostępne dla odbiorców, np. w punktach obsługi klientów. Przedsiębiorstwa zazwyczaj publikują taryfy na swoich stronach internetowych. Z taryfą przedsiębiorstwa energetycznego można także zapoznać się w [Biuletynie Informacji Publicznej URE](#).

VII. Zgodnie z uzasadnieniem do [Wyroku Trybunału Konstytucyjnego](#) z dnia 10 lipca 2006 r. w sprawie o zbadanie zgodności art. 57 ustawy - *Prawo energetyczne* z art. 2, art. 45 ust. 1 oraz art. 64 ust. 2 w związku z art. 31 ust 3 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej ściąganie opłat za nielegalnie pobrane paliwo lub energię, w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji, dokonywane bez uprzedniego sądowego rozstrzygnięcia sporu między przedsiębiorstwem a odbiorcą, na podstawie wystawionych przez samo przedsiębiorstwo dokumentów, np. faktury, narusza art. 45 ust. 1 Konstytucji RP („Każdy ma prawo do sprawiedliwego i jawnego rozpatrzenia sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki przez właściwy, niezależny, bezstronny i niezawisły sąd.”)

Oznacza to, że w przypadku braku dobrowolnego uregulowania przez odbiorcę należności z tytułu nielegalnego poboru paliw lub energii, należy sprawę skierować do właściwego sądu a podstawą do wszczęcia egzekucji należności może być jedynie prawomocny wyrok sądu, nie zaś wystawiona przez przedsiębiorstwo faktura.

VIII. W przypadku, gdy wniesione do dostawcy energii elektrycznej odwołanie/ reklamacja nie przyniesie oczekiwanego rezultatu, to organem, który uprawniony jest do rozstrzygania sporu dotyczącego kwalifikacji zdarzenia i wysokości zastosowanej opłaty jest [sąd powszechny](#).

IX. Zgodnie z obecnym brzmieniem art. 57 ustawy - *Prawo energetyczne* w razie nielegalnego pobierania energii elektrycznej przedsiębiorstwo energetyczne może pobrać od odbiorcy opłatę w wysokości określonej w taryfie (art. 57 ust. 1 pkt 1) a w przypadku, gdy odbiorca odmawia uiszczenia tej opłaty - przedsiębiorstwo energetyczne może dochodzić odszkodowania na zasadach ogólnych, tj. przed sądem (art. 57 ust. 1 pkt 2). Z przepisu tego wynika bezpośredni obowiązek sądowego rozpoznania sporu między przedsiębiorstwem energetycznym a odbiorcą energii.

Należy także zauważyć, że w przypadku gdy odbiorca odmawia uiszczenia zasądzonej przez sąd należności z tytułu opłaty za nielegalny pobór energii elektrycznej, stwierdzonej prawomocnym wyrokiem, to przedsiębiorstwo energetyczne, działając na podstawie art. 57 ust. 2 ustawy - *Prawo energetyczne*, ściąga obecnie należną opłatę w trybie przepisów ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U nr 43, poz. 296, z późn. zm.)

X. Nie uiszczenie opłaty z tytułu nielegalnego poboru energii elektrycznej nie może stanowić podstawy do wstrzymania przez przedsiębiorstwo energetyczne dostaw energii. Prezes URE w Stanowisku z dnia 29 marca 2005 r., dotyczącym stosowania art. 6 ust. 3a ustawy - *Prawo energetyczne* - w sprawie wstrzymania dostaw energii elektrycznej, jednoznacznie stwierdził, że art. 6 ust. 3a ustawy - *Prawo energetyczne* nie jest podstawą do choćby krótkotrwałych wyłączeń w celu zmuszenia odbiorców do zapłaty zaległych należności a takie praktyki przedsiębiorstw energetycznych uznał za niedopuszczalne i stanowiące nadużycie prawa.

---

¹⁾Zgodnie z ogólnymi warunkami użytkowania budynku, określonymi m.in. w §10 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z 16 sierpnia 1999 r. w sprawie warunków technicznych użytkowania budynków mieszkalnych (Dz. U. z 1999 r., Nr 74, poz. 836, z późn, zm.) pomieszczenia w budynku przeznaczone do wspólnego użytkowania oraz elementy i urządzenia stanowiące wyposażenie budynku użytkowane intensywnie lub narażone na uszkodzenia powinny być objęte przeglądami co najmniej dwa razy w roku oraz poddane odpowiedniej konserwacji. Częstotliwość przeglądów powinna być ustalona przez właściciela budynku. Zakres robót konserwacyjnych powinien być ustalany na podstawie wyników przeglądów oraz potrzeb zgłoszonych przez użytkowników lokali. Zgodnie z §12 tego rozporządzenia pomieszczenia techniczne w budynku, piwnice, strychy oraz inne pomieszczenia, nie przewidziane do użytkowania przez osoby trzecie, powinny być zabezpieczone przed dostępem tych osób.

Data publikacji : 30.12.2010

Data modyfikacji : 12.10.2012

[Poprzedni](#)
[Następny](#)